

Játsszunk mumust?

A kormány agresszív. A kormány lépten-nyomon mindenbe beleszól. A kormány azt akarja, hogy véleményét, szándékait megismerjék az állampolgárok és ezáltal támogatást nyerjen. Csúnya dolog ez a kormánytól.

Lám, itt van a Magyar Rádió. Január 6-án bevezetik az új műsorstruktúrát és szégyenletes módon a kormány azt szerette volna, hogy a műsorokban legalább imitt-amott az ő véleménye, álláspontja is helyet kapjon. Hát nem szégyenletes durvaság ez?

Mihancsik Zsófia a Magyar Hírlapban „Elakadt reformok a rádióban” címmel drámai hangú cikkben panaszkolt a sok-sok jó szándék akadályoztatását. Mihancsik kissasszony egyébként nem szenved a publikálási ellehetetlenülésben. Nemcsak naponta szólalhat meg a rádióban, nemcsak agyonnyilatkozza a magyar sajtót, de ő a Soros alapítvány támogatásával megjelenő belső „üzemi lap”, az Új Folyosó szerkesztője is. Joggal nevezhetjük tehát új szófo(lyo)só szóvivőnek.

Üzemi lapjában nem kevesebb, mint 16 oldalon át ismerteti Gombár Csabának, a Magyar Rádió elnökének különböző nyilatkozatait, megnyilvánulásait. Úgy megvédi, hogy szegény Gombár attól koldul. Egy „véletlenül” éppen ellenem írt jegyzetben, amelyet nem számítottam be a 16 oldalba, a következőket írja: „Ezért érz magát spanyolcsizmában az MDF és Stefka István... és ezért késik a médiatörvény, amelyről nem kellene nyolc hónapja vitatkozni, ha a legnagyobb kormánypárt a rádióban is létező sajtószabadság jogi garanciáit, nem ennek megnyírbálási lehetőségeit kívánná a törvényvel megteremteni. Ezért kell Gombár Csabát lépten-nyomon lekommunistázni...”

Szeretném megkérdezni Zsófiát, szerinte ki kommunistázta le lépten-nyomon Gombár Csabát? Tudtommal senki. Azt viszont, ha már ő előhozta ezt a témát, érdemes leszögezni, hogy a múltját minden tisztességes embernek haláláig vállalnia kell. Vagy talán újra lyukak lesznek az életrajzon? Netán előrköljük a kommunistáktól a személyi anyagok bedarálását?

A rádió belső erőviszonyai

egyébként az elmúlt évben meglehetősen furcsán alakultak. Ő maga erről a következőket mondja: „a rendszerváltás időszakában ennek ellenére dolgozott itt a cenzúra érdekében — már elég alacsony posztokon is — beépített vezetői réteg. Egyéni felelősségem szerkesztőként nem volt. Nekem a saját főnökeimmel kellett megvívnom a harcimat azért, hogy ne csorbítsák műsoraimat. Az is előfordult azonban, hogy segítettek is nekem. Ennek ellenére 1990 májusa után ez a szerkezet abszurdum”.

Zsófia pontosan tudja, hogy a Magyar Rádiótól politikai okokból nem küldtek el senkit. Az ment el, aki jobb ajánlatot kapott. Üldözésről tehát szó sem lehet.

És hogyan alakultak napjainkra az erőviszonyok? Mérheterlenül felerősödött a „több szabadságot” akaró ellenzékiek tábora. A korábbi beavatkozók, cenzorok ágálnak a leginkább az ő teljes szabadságukért. De mások hangjának elfojtásáról még mindig nem tudnak teljesen leszokni. Ők lendültek támadásba, terrort, új diktatúrát emlegetnek, miáltal a rádió belső hatalmi struktúrája egyértelműen a javukra fordult, hiszen öröklötten ők vannak többen. Hogyan tűrhető meg a Vasárnapi Újság, miért nem a 168 óra szól ahelyett is? Kapásból legalább nyolc-tíz olyan egyértelműen ellenzéki szemléletű adást tudnék felsorolni, amelyet soha nem bánt senki. A magam részéről azt is furcsának tartom, hogy én lettem a mumus, Zsófikáék, a folyosókra ragasztott tacepaókkal fenyegetik a dolgozókat, hogy „Jön a Stefka-rádió”. Ellentétben elnökünkkel, én soha nem voltam párttag, és szándékaim szerint nem is leszek. Nem az MDF szekerét tolom, csupán a kormány pozitív törekvéseit támogatom. És nem válogatás nélkül. Egyébként ebben napjainkban olyan partnereim vannak, mint az ellenzék legkülönbözetűbb személyiségei, akikkel a rendszerváltás időszakában szoros, mondhatnám, baráti kapcsolat alakult ki, és tudtommal ez máig fennmaradt.

A magánszorgalmú kutyák a rádió házatáján is túlszoholják magukat. A helyzetelemzést Mihancsik Zsófia a következőképpen fogal-

mazza meg a Magyar Hírlapban írott cikkében: „Egy nagyon agilis réteg — közöttük ott vannak a legjelentősebb műsorkészítők — sokat tesz az átalakulásért. Egy igen erős kisebbség pedig azt gondolja, hogy a kormány törekvései mellé kell állni”.

Hát bizony ehhez nem is érdemes kommentárt fűzni. Ijesztően megmutatkozik az örök nyilatkozó elfoglaltsága. Egy nemzeti média szerinte minden másra jó lehet, csak a kormány véleményének, törekvéseinek ismertetésére, netán támogatására nem. Egy nemzeti médiába ez valóban nem fér bele. A rádióban nem a „legjelesebb” műsorszerkesztők, hanem a házi háború hőseiként felkapaszkodni kívánók folyton-folyvást a szakmai szempontokra hivatkoznak. Nem csoda, ha Rózsa T. Endre alelnökségének nem örülne Mihancsik Zsófia, hiszen az alelnökjelölt őt „vékonyka tehetségűnek” minősítette. Még szerencse, hogy Szénási Sándor önzetlenül megvédte.

Mihancsik Zsófia az általam elemzett cikkben a „szócső” szerep ellen tiltakozik. Közben nem veszi észre, hogy egész dolgozatában szócsőbe akarja húzni a hallgatókat. Én, mint öreg rádiós, riadtan veszem tudomásul, hogy ebben a hatalmi és pozícióharcban — amelyet a régi cenzorok indítottak — mindenki sokkalta fontosabb, mint a rádióhallgató. Vegyük végre tudomásul, hogy bármennyire is helye van a politikai adásoknak, bármennyire is helyet kell adni a különböző nézeteknek — és ezen belül néha-néha még a kormány álláspontjának is —, a lényeg még sem ez. A rádiót feltalálták ezelőtt mintegy nyolcvan évvel és a fő célja az volt, hogy kellemes szórakozást, sokoldalú információt nyújtson a hallgatóknak. Mi lenne, ha visszatérnénk ehhez a bevált hagyományhoz?

Most, amikor az országos politikában egyre inkább érződik és érlelődik a megegyezésre való törekvés, talán időszerűtlen és visszataszító az a cívódás, ami a rádió házatáján mindmáig folyik.

Stefka István
Magyar Rádió